

דעם רבינ'ס

אייערער קינדרער זאלט איר מודיע זיין
וואס דא האט זיך גיטאן (שייר זוינרט)

גיאן

פנחס (בלק בחו"ל)
תשפ"ב
גלוון 101

דער רײַנער קוויאָל

אויף למעשָׂה ווילְ אַלְעַ דִּיבּוֹרִים פֿוֹן רְבִּין, זַעֲנָעַן
זַיְעַד נְוִיטִיג אָונֵן ווַיְכִתְגּוּ לְעַבְדָּת הַשָּׁם יְתִבְרָה.
אָפִילְ אַין עַטְלִיכָּע פֶּלְעָצָר קָעָן עַס אָוִיסָעָן פֿוֹן
אוּבְּנָאָוֵיךְ אָז מַעַן פָּאָרְשְׁטִיטִיט נִישְׁטַע לְעַבְדָּה ווָאָס
צָוֹן, אָמַעְנְטָשָׁל עַרְנְטָן לְקוֹטִי מַוְתָּרָן אָטִיפָּע
לְאַנְגָּע תּוֹרָה, אָקִינְד קָעָן פְּרָעָגָן ווָאָס הָאָט דָּאָס
מִיטְ מִיר עַס אָזָא שְׁוּעוּרָעָת תּוֹרָה צָוָאָרְשִׁיטִיּוֹן?
מִיטְ דָּעַם אַלְעַם זָאָגָט רְ, נְתַנְּאָזְאָ פָּאָרְחָאָן אָזְעָדוֹן
תּוֹרָה פִּילְ וְוָאָנְדָעַלְיכָּעָעָצָותְ, אָונֵן אָגְרוּסָע
הַתְּעוֹרָרוֹת זִיךְ צְוִירִקְצּוּקְעָרָן צָוָם בָּאַשְׁעָפָעָר אָוִיפָּ
דָּעַם אָרֶט ווָאָזְעָר מַעֲנְטָשָׁל גַּעֲפִינְטָזְזָה.

אוּבָּיךְ דָּו ווּעָסְטָ גּוֹט
צּוֹלְיָיךְ דָּאָס הָאָרֶץ אָונֵן
דִּינְיָעָ אָזָיָגָן, ווּעָסְטוּ
אוּבָּיךְ דָּאָרְטָן טְרָעָפָן גּוֹטָעָ
עַצְצָותְ לְזִיתְ דִּין מְדֻרְגָּה,
וּוְיִלְ אַלְעַ דִּיבּוֹרִים פֿוֹן
רְבִּין, זַעֲנָעַן אָגְרוּסָע
כְּלִילָה, עַס גַּעַמְטָ אָרוֹם
דִּי גָּאנְצָע בְּרִיאָה, יְעַדְעַ תּוֹרָה אַיְן לְקוֹטִי מַוְתָּרָן
אִיז בְּלֹול פֿוֹן דָּעַר גָּאנְצָע תּוֹרָה, אָונֵן נִישְׁטַע נְאָר
פֿוֹן דִּי גָּאנְצָע תּוֹרָה, נְאָר פֿוֹן יְעַדְעַ מַעֲנְטָשָׁ אָוִיפָּ
דָּעַר ווּעָלָט, אַין אַלְעַ סָאָרְטָן דְּרָגוֹתָ, פֿוֹן דָּעַר
הַעֲכָסְטָעָר אִיד, ווָאָס אִיז זַיְעַד אָפְגַּעַהַיָּה אָונֵן
עַרְלָהָ, בִּזְ דָּעַר אָגְטָעָרְשָׁטָעָר מַעֲנְטָשָׁ ווָאָס אִיז
זַיְעַד נִידְרָגָיָ.

דָּאָס מִינְטָ אָז מִיטְ יְעַדְעַ תּוֹרָה אָונֵן שִׁיחָה פֿוֹן
רְבִּין, קָעָן דָּעַר גְּרָעָסְטָעָר צְדִיק אָוִיפָּ דָּעַר ווּעָלָט
אָונֵן דָּעַר נִידְרִיגְסְּטָעָר שְׂוּוֹאָכְסְּטָעָר אִיד אִין זַיְעַן
הַמְשָׁן אָוִיפָּ זַיְעַט 11

א גוֹטָן שְׁבָת פָּאָר אַלְעַ לְעַכְתִּיגָּע קִינְדָּעָר.
די פְּרָשָׁה פְּרָשָׁת פְּנָחָס, אִיז דָּא אָן אִינְטְּעָרְעָס אַנְטָע
פְּסָוק ווָאָס מַעַן גַּעֲפִינְטָזְזָה נִישְׁטַע אִין דָּעַר גַּאנְצָעָר
תוֹרָה, "זַיְדָבָר מִשְׁהָ אֶל הָ לְאָמֵר", מִשְׁהָ רְבִּינוֹ
פָּאָר עַר אִיז נִפְטָר גַּעֲנוֹאָרָן פֿוֹן דָּעַר ווּעָלָט, הָאָט
עַר גַּעֲבָעָטָן פֿוֹן הַשָּׁם יְתִבְרָה לְאָמֵר: "יְפָקָוד הָ
אַלְקִי הַרְוחֹות לְכָל בָּשָׁר", דָּעַר אִוְּבָעְרְשָׁטָעָר
הַיִּסְטָזָאָלָה "אַלְקִי הַרְוחֹות", זַאָגָט רְשִׁיָּה: "רְבָּנוֹן שְׁלָ
עַוְלָם דָּו ווּיְסָט דָּאָר אָז עַדְעָר אִיד אִיז אַנְדָעָרָשָׁ,
מִיטְ פָּאָרְשִׁינְאָרְטִיגָּע דָעָותָ, גַּיב זַיְיָ אָמְנָהָגָן ווָאָס
וּוְעַט זַיְיָ קַעְנָעָן פָּאָרְטָרָאָגָן יְעַדְעָר אִיד לוֹיט זַיְן
הַדָּעה, זַיְן מִינְנָגָן, שְׁטָעָל אָן אִישׁ עַל הַעֲדָה ווָאָס
זַאל זַיְיָ פִּירָן".

הָאָט דָּעַר אִוְּבָעְרְשָׁטָעָר
גַּעֲזָאנְטָזָה "וַיֹּאמֶר הָ אֶל
מִשְׁהָ קָח לְךָ אֶת יְהוָשָׁעָ בֶּן
נֹן אִישׁ אֲשֶׁר רָוחָב וּסְמָכָת
אֶת זַיְקָעָלְיוֹן (בְּמִדְבָּר כֹּזֶ
יְחִ) גַּיב אִים דִּין קְדוּשָׁה,
דִּין יְרָאָה. אָונֵן יְהוָשָׁעָ אִיז
טָאָקָע גַּעֲנוֹאָרָן מִנְהָגָה.

רְשִׁיָּה זַאָגָט אָוִיפָּ אִישׁ אֲשֶׁר רָוחָב בָּוֹ, "עַד זַאל
קַעְנָעָן סּוּבְּלָ זַיְן אָונֵן פָּאָרְשִׁיטִין אַלְעַמְעָנָס גַּיִיסָטָ
אָונֵן אַרְיִינְשִׁינְיָן אִין יְעַדְעַן אִיד, לוֹיט זַיְן דְּרָגָה".
אִין שִׁיחָת הָרָן קָלָאָ שְׁרִיבְטָר רְ, נְתַנְּ, "דוֹ זַאלְסָט
גּוֹט מַעַן זַיְן אִין יְעַדְעַן תּוֹרָה, אָונֵן זַיְקָ מַתְבּוֹנָן זַיְן
אָונֵן פָּאָרְשִׁיטִין יְעַדְעַ שִׁיחָה, דִּי עַבְדָּות, דִּי עַצְוָת
מִיטְ דִּי מִוסְרָה וְהַתְּעוֹרָרוֹת ווָאָס קוּמָט אַרְזָיסָ פֿוֹן
יְעַדְעַ תּוֹרָה, אִיז זַאלְסָט בְּעַטְןָ פֿוֹן באַשְׁעָפָעָר זַאלְ
דִּיד לְיִכְתִּיגָּמָן דִּי אָזָיָן צָוָאָרְשִׁיטִין אַלְעָס

"מיט א פלאטשיקל קען מען צומאל א העכט באפנ!"

אנגעראפּן: "נא, מיט א פלאטשיקל קאָן מען
אמַאל אַ העכט באפּוֹן" (מיט אַ קלְיָין פִּיש
קען מען צומאל באפּוֹן אַ גְּרוּיסָן פִּיש).

ר' יְשָׁרָאֵל הָאָט נִישְׁטָט פָּרֶשְׁתָּאָנְגָּנוּ דַּעַם
רְבִּינְסָן בְּנוֹנָה. עַר הָאָט זַיִךְ גַּעֲזָעָנְגָּטוּ אָנוּ זַיִךְ
אַרְוִיסְגָּעָלָזֶט אַיְן וּוּגָג צַוְּיִינְגָּעָלָזֶט. אַז
דַּעַר אַוְיבְּרָעָרְשָׁטָעָר הָאָט גַּעֲפִירְט אַז
אָנוּ עַוְשָׂר הָאָט אִים גַּעֲדִינְגָּעָן אַלְס אָנוּ

אַרְבְּעָטָעָר. נָאָג אַ
שְׁטָטִיךְ צִיְּיט הָאָט
זַיִךְ אַנְטְּוּוֹיקְלָט אַ
גַּוְטָוּן קְשָׁר צְוּוִישָׁוּן דִּי
צְוּוִישָׁוּן ר' יְשָׁרָאֵל
הָאָט אַוְיסְגָּעָנִיצְט
דַּעַר גַּעֲלָעָנְגָּהִיט צַוְּיִינְגָּעָלָזֶט.

מִשְׁפִּיעַן זַיִן אַוְיָפּן עַוְשָׂר צָוְם גּוֹטָן. יְעַנְעַר
אַיְז גַּעֲוָונָן אַ גַּעֲמִינְגָּעָר יְוָנָג. עַר הָאָט זַיִךְ
נִישְׁטָט צְוִירְקָגָעָה אַלְטָוּן פּוֹן טּוֹן שְׁלַעַכְטָע
מַעַשִּׁים. ר' יְשָׁרָאֵל הָאָט גַּעֲפּוּלְטָי בְּיִ
אִים צַוְּתָּהָה אַבָּנוּ אָנוּ עַר הָאָט טָאָקָע
גַּעֲנוֹמָנוּ אָנוּ עַרְלִיכָּעָרְפָּרְיוּ מִיט וּוּמְמָנוּ עַר
הָאָט אַוְיפְּגָעָשְׁטָעָלָט אָנוּ פִּינְגָּעָלָזֶט. עַר
אַיְז יְעַדוּ טָאָג גַּעֲקוֹמָנוּ אָינוּ בֵּית הַמְּוֹרְדָש
צָוְם דְּאָנוֹעָנָנוּ. בֵּיז אַקְוַרְצָעָ צִיְּיט אַז עַר
גַּעֲנוֹמָנוּ אָנוּ אַנְדָּעָרְעָרְמָעָנְטָשׁ, מַמְפָּשָׁ נִישְׁטָט
צָוְם דְּעַרְקָעָנָנוּ.

פְּלוֹצְלִינְגָּה הָאָט זַיִךְ ר' יְשָׁרָאֵל דְּעַרְמָאָנְט
אָנוּ רְבִּינְסָן גַּעֲזָעָנְגָּנְגָּס וּוּרְטָעָה, "מיט
אַ פְּלָאַטְשִׁיקָּל קָאָן מעַן אַמְּאל אַ העכט
בְּאַפּוֹן" דּוֹרָךְ אִים, אַ קלְיָין מַעֲנְטָשְׁעָלָעָ אַיְז
אַרְיִינְגְּעָבָאָפּט גַּעֲנוֹוָרָן אַ גְּרוּיסָרָעָר עַוְשָׂר צַוְּיִינְגָּעָלָזֶט
אַידִּישְׁקִיטָּה. אָנוּ וּוּאָס מִינְטָא אִיר אַיְז גַּעֲנוֹמָנוּ

דַּעַר עַוְשָׂרְסָ לְעַצְטָעָר נָאָמָעָן? הָעַכְטָן?

ר' יְשָׁרָאֵל פּוֹן נְעַמְּרָאָו אִיז אַרְיִינְגְּעָקָומָנוּ
צַוְּיִין זַיִךְ שְׁוֹאָל עַצְחָ זַיִן. הִיּוֹת אַז עַר
מוֹטְשָׁעָט זַיִךְ מִיט פְּרָנְסָה אָנוּ יְעַטְּה הָאָט
זַיִךְ אִים גַּעֲמָאָבָט אַ פְּרָנְסָה אָנוּ אַ גַּעֲנוֹוִיסָע
שְׁטָטָאָט וּוּאָז עַר קָעוּן מַאְכָן פִּינְגָּעָלָזֶט. אַז
אִיז עַר גַּעֲקוֹמָנוּ זַיִךְ אַיְינְגְּבָעָט אַז דַּעַר רְבִּי
זָאָל צְוּשָׁטִימָנוּ צַוְּיִין פְּלָאוּ טְרָאָצְדָּעָט
וּוּאָס דְּאָרָט בּוֹקְשָׁעָנוּעָט אַ מְלָחָמָה. דִּי
סְכָנָה אִיז טָאָקָע גְּרוֹיס אַבְּעָר עַר אִיז זַיִיעָר
גַּעֲעָנְגָּט מִיט פְּרָנְסָה וּוּיל עַר פָּאָרָו אָהָוָן.

דַּעַר רְבִּי הָאָט גַּעֲהָאָט זַיִינְגָּעָלָזֶט פְּאַרְבְּאַרְגָּעָנְעָ
זָאָכָן וּוּאָס עַר פְּלַעַגְטָז זַיִךְ נִישְׁטָט עַלְשָׁנָיָנוּ
אָוּרְפָּ קִיּוֹן שָׁוֹם זַאָךְ אַבְּעָר פְּוֹנְגְּעָסְטוּוּעָגָן
הָאָט עַר דָּא נִישְׁטָט גַּעֲוָאָלָט מַסְכִּים זַיִן אַז
ר' יְשָׁרָאֵל זָאָל פָּאָרָן. עַר הָאָט אִים גַּעֲזָאָגָט
אַז עַר זָאָל אַפְּמָאָכָן בְּיִ זַיִךְ אַיְן הַאֲרָצָן אַז
יאָ אָוּן בְּיִ זַעֲנָעָן אַלְץ אַיְינְסָ, אָנוּ דְּעַרְנָאָקָ
זָאָל עַר זָאָגָן פִּינְגָּקָ אַפְּיָטְלָעָר תְּהָלִים אָנוּ
וּוּלְעָבָעָ מַחְשָׁבָה עַס וּוּעָט אַרְיִינְגְּעָקָומָנוּ אַז
זַיִן קָאָפָּ דִּי עַרְשָׁטָעָ דָּאָס זָאָל עַר טָוּן.

עַר הָאָט אַלְץ גַּעֲטָוּן וּוּאָס דַּעַר רְבִּי הָאָט אִים
גַּעֲהָיִיסָן אָנוּ אִיז אַרְיִינְגְּעָקָומָנוּ צָוְם רְבִּי
אַיְבָּעָרְגָּעָבָוּ דִּי רַעֲזָלְטָאָטָן אַז עַס אִים
אַרְיִינְגְּעָקָומָנוּ אַיְן מַחְשָׁבָה יָאָ צַוְּ פָּאָרָן.
דַּעַר רְבִּי הָאָט אַבְּעָר גַּעֲוָאָוָסָט דָּעַם אַמְּתָה
אַז בְּיִם חַסִּיד אַיְן הַאֲרָצָן אַז דַּעַר יָאָ גַּעֲנוֹוָעָן
שְׁטָאָרְקָעָר וּוּ דַעַר נִיּוֹן. צּוֹלֵב זַיִן תָּאוֹת
מִמְּנוּ הָאָט עַר גַּעֲלָוָסָט מִיטָּנוּ גַּאנְצָן הַאֲרָצָן
צַוְּ פָּאָרָן אַיְז דַּעַר רְיִיזָעָ. הָאָט זַיִךְ דַּעַר רְבִּי

אין אפסה ה'ג'ז

זה הכללתו כהנויי ותורה
כלכך כי לך לך קירח

אין דארך אין אויטה

עס איז שווין געוווען שעפער. [יענעם ערב שבועות איז געוווען די הסטלקות פון רבינוּס אורשטייך רעכצין]. ר' נטען איז געוווען איז שעפער איז קראעתשמע, האט רב נטען געבעטן: "רבונוּ-של-עולם, באשער מיר א זואגן מיט פיר פערד!" - ווילט מיט א זואגן פון צוויי פערד וועט ער איצטער נישט קעגען אנקומען - האט ער געבעטן דעם אויבערשטן: "באשער מיר א זואגן מיט פיר פערד". דארט איז געשטאנגען דער בעל עגללה און האט זיך אונטערגעה הערט דאס געבעט.

דערנאך זעגנון זי אריין איז שטאט אונז זיך דערגענטערט צום אקסניא, דער בעל עגללה האט זיך דארט אפגעשטעלט צו געבן שטרוי פאר די פערד, ר' נטען האט זיך גענוואשן צום עסן, צוישן וואשן נטילת ידים אונז דיברכה האט דער בעל עגללה זיך אנטגרערפן: "ר' נטען איז ער תפלה איז געוווארן אנטגענומען, טס איז זארוואס אנטגעקומען א זואגן מיט פיר פערד!" דער אויבערשטער האט צונגפערט א בעל בתישער איד וואס האט אים געגעבען אוינזיסט, אונז ר' נטען איז אנטגעקומען אינאיינעם מיט דיברבים פריטאג קיין ברסלוב.

ווילט ער האט געוואויסט או מיט צוויי פערד וועט ער נישט קעגען אנקומען, האט ער געבעטן דעם אויבערשטן: "באשער מיר א זואגן מיט פיר פערד!". דאס איז אויך א מין ביטול פארן אויבערשטן, איז א למןן או גאון בעט אונעלכע בעקבות. ווילט ער וואלאט געיקנט בעסן איזו וויל קומען צום רב' ז' - אונז גענאג ער האט אבער איזיגערעדט בפרטיות - 'באשער מיר א זואגן מיט פיר פערד'.

פאר א טאטע וועל איך זיך שעממען צו זואגן גיב מיר א זואגן מיט פיר פערד? דאס זוד הפלך זאגט: "אבי אתה" - ער רעדט איזו ווי א קינד צו א טאטן!

פארוואס האסטו נישט געבעטן?

ר' נטען טולטשינער האט אמאל אריינגעקלאפט א טשווואק אונז ער האט זיך צעקלאפעט דער פינגעער. האט המשר אויך זיט 10

געלויבט דער באשער פער אונז זעגנון געפארן קיין מירז אויף שבת, אונז מיינע עלטערן האבן געווואלית פארן מיט און אויטה, אבער עס איז געוווען שועוירקינען סי' זעגנון די הוליכע פרײַז און נאך סבות, אונז האבן מתפלל געוווען און דער אויבערשטער האט געשיקט א שליח מן השמים וועלכער האט אויסגעצעאלט א גראוס חלק פון די הוצאות וויל מײַן טאטע האט מיטגענומען ערטליכע רענצעלעך פאר דעם איד.

עס קזקט אסאך מאל אויס אינטערעסאנט אדע אפער קינדיש צו שרייבן מעשה ליעך, עס פאסט נישט פאר אלעמען אדען מאכט זיך זמניגים ווען די אמרנה איז נישט איזין ברען און מען פארגעסט פון די פשוטע עצה "תפלה", בעטן פון באשער פער יעדי קליינע זאך און פרט וואס דיר פעלט.

איך ברגע אראפ ביישפילן פון גאר גרויסע מענטישן וועלכער האבן פארשטיאנען וויאזוי מײַן צו צו דעם הייליכן עצה.

רב' נטען איז אמאל געפארן צום רב' ז' אויף שבועות פון מהלוב קיין זאסלאב וואז ער רב' האט געוווילט יענעם שבועות.

רב' נטען האט גערעכנט צו קומען קיין ברסלוב אויף שבת און אורייספארן קיין זאסלאב באולד מוץאי שבת צווזאמען מיט זיינע חברים ער זאל קעגען קומען צום רב' ז' אויף שבועות.

ר' נטען איז געוווען איז מהלוב בי זיין שוער, און

דעַר חַיְגַּר

~2~

נָאָט צַו דָעֵם וּוֹעֵג וּוֹאָס פָוִן דָאָרֶט גִיְעַן אַרְוִיס דֵי גַזְלַנִים רַאֲבִיוּוֹן. אָוֹן הָאָט גִינוּמָעַן דָעֵם פּוֹל פָוִן צְדִיקִים אָוֹן דָעֵם פּוֹל פָוִן מַשְׁגַעַם. אָוֹן הָאָט זַיִי אַיְינָעַם אֹוִיס גִימִישַׁט. אָוֹן הָאָט זַיִי פָאָר שְׁפָרְטִי אֹוִיךְ דָעֵם וּוֹעֵג. אָוֹן עַר אַיְזַי אַרְוִיס גִיְאָנָגָעַן אֹוִיךְ דָעֵם בּוּוִים אָוֹן הָאָט זַיִקְ דָאָרֶט גִיְאָנָגָעַן וּוֹעֵג דָעֵם וּוֹאָס אַרְוִיס גִיְשַׁטְאָעַן וּוֹאָס דִי זָוַן הָאָט מַזְדִיעַ גִיְוּוֹן דָעֵר לְבָנָה) הָאָט עַר אַנְגַעַן בֵּי דָעֵר זַיִיט. הָאָט עַס אַיְסַטְרָאָגַן טָהָהָן. הָאָט עַר גִיְעַהָן וּוֹי דֵי גַזְלַנִים זָעַנָעַן אַרְוִיס גִיְאָנָגָעַן. וּוֹאָס דָעֵר עַלְצַטְעַר גַזְלָן (הַפְּלָי) הָאָט זַיִי אַרְוִיס גִיְשַׁקְטַר רַאֲבִיוּוֹן. וּוֹי דֵי גַזְלַנִים זָעַנָעַן גַזְלַנָמָעַן אֹוִיךְ דָעֵם וּוֹעֵג תִּפְרַח וּוֹי זַיִקְ אַבָּאָן אַטְרָעַט גִיְאָנָגָעַן אֹוִיךְ דָעֵם פּוֹל. זָעַנָעַן זַיִי גִיְוָאָרָיִן צְדִיקִים אָוֹן הַאַבָּאָן אַנְגִיְהַוִּיבִּין צַו שְׁרִיעִיאַן אֹוִיךְ זַיִעְרָעַר יָאָר אָוֹן טָעַג. וּוֹאָס זַיִקְ אַבָּאָן בֵּי אַהֲרֹן גִירָאָבִיוּוֹט אָוֹן הַאַבָּאָן גִיהְרָגָעַט פְמָה נְפָשָׁות. גִירָאָבִיוּוֹט אָוֹן הַאַבָּאָן גִיהְרָגָעַט פְמָה נְפָשָׁות. נָאָר עַס אַיִזְרָאָךְ אַבְעָר דָאָרֶט גִיְוָעָן גִימִישַׁט מִיט דָעֵם פּוֹל פָוִן מַשְׁגַעַם זָעַנָעַן זַיִי גִיְוָאָרָיִן מַשְׁגַעַעַן צְדִיקִים. אָוֹן הַאַבָּאָן זַיִקְ אַנְגִיְהַוִּיבִּון צַו קְרִיְגַן אַיְינָעַר מִיט דָעֵם אַנְדְּעָרָן. דָעֵר הָאָט גִיְזָאָגַט. אַבְעָר דִיר. הַאַבָּאָן מִיר גִיהְרָגָעַט. אָוֹן דָעֵר הָאָט גִיְזָאָגַט אַבְעָר דִיר. הַאַבָּאָן זַיִקְ אַזְוִי צַו קְרִיְגַט. בּוֹי זַיִקְ הַאַבָּאָן זַיִקְ אַיְינָס דָאָס אַנְדְּעָרָן גִיהְרָגָעַט. הָאָט דָעֵר עַלְצַטְעַר גַזְלָן גִיְשַׁקְטַר נָאָך

דָעֵר וּוֹיֵיל הָאָט עַר אַקְוָק גִיְתָאָן אֹוִיךְ דָעֵם דָוּמִיט אֹוִיךְ דָעֵר אַנְדְּעָרָר זַיִיט. הָאָט עַר גִיְעַהָן דָאָרֶט אַיְזַי גִיְשְׁטָאָגָעַן אַנְגִיְשְׁרָיְבָן אֹז וּוֹעֵר עַס וּוֹעֵט אַנְגַעַמָעַן בֵּי דָעֵר זַיִיט. וּוֹעֵט עַס אַיְסַטְרָאָגַן צַו דָעֵם וּוֹעֵג וּוֹאָס עַס גִיְעַן פָוִן אַיְסַטְרָאָגַן וּוֹעֵגָן (דָהִינוּ דָעֵר וּוֹעֵג וּוֹאָס אַיְבָנִין אַיְזַי גִיְשְׁטָאָגָעַן וּוֹאָס דִי זָוַן הָאָט מַזְדִיעַ גִיְוּוֹן דָעֵר לְבָנָה) הָאָט עַר אַנְגַעַן גִיְטָרָאָגַן (דָהִינוּ צַו דָעֵם וּוֹעֵג) הָאָט עַר אַרְיִין אַרְיִין גִיְטָרָאָגַן דָהִינוּ צַו דָעֵם וּוֹעֵג. וּוֹאָס דָעֵר פּוֹל אַיְזַי אַרְיִין רְפָאוָה צַו דִי פִס אֹוִיךְ עַר תִּכְפַּח גִיהְיָלָט גִיְוָאָרָיִן. אַיְזַי עַר גִיְגָאָגָעַן. אָוֹן הָאָט גִינוּמָעַן דָעֵם פּוֹל פָוִן אַלְעַ וּוֹעֵגָן אָוֹן הָאָט אַיְטָלִיכָן פּוֹל בָאַזְוָנְדָעָר אַיְינָגָעַן אַיְינָגָעַן אַיְינָגָעַן אַיְינָגָעַן אַיְינָגָעַן אַיְינָגָעַן דָעֵם וּוֹעֵג פָוִן צְדִיקִים הָאָט עַר בָאַזְוָנְדָעָר אַיְינָגָעַן גִעְבּוֹנָהָן. אָוֹן אֹוִיךְ דָעֵם פּוֹל פָוִן דִי אַיְבָרְגָעַן וּוֹעֵגָן הָאָט עַר אַיְטָלִיכָן בָאַזְוָנְדָעָר פָאָר בָוּנָהָן. אָוֹן הָאָט זַיִקְ גִימָאָכְט בִּינְטְלִיךְ פָוִן דֵי פּוֹלָן. אָיְנָה זַיִקְ מִיט גִינוּמָעַן. אָוֹן עַר הָאָט זַיִקְ מִיְשָׁב גִיְוָעָן אָוֹן אַיְזַי גִיְגָאָגָעַן צַו דָעֵם וּוֹאָלֶד וּוֹאָס מַעַן הָאָט אַיְסַטְרָאָגַן גִירָאָבִעוּוֹעָט. וּוֹעֵר אַיְזַי אַהֲרָן גִיקְוָמָעַן. הָאָט עַר זַיִקְ אַוְיִס גִיקְלִיכָן אַיְינָהָן הוֹיָקָן בּוּוִים. וּוֹאָס עַר אַיְזַי

אם אל אנדרע גזלנים. איז אויך איזוי גיווען ווי פיר. האבען זוי זיך אויך גיהרגעת איזס דאס אנדרע. און איזוי איז עטליכע מאל גיווען. ביז זוי זעגען אלע אויס גיהרגעת גיווען. ביז ער האט פארשטענען (דהיינו דער וואס האט פיר קיין כה ניט גיהאט אויף די פיס וואס ער איז אויף איז אין בום) איזעס איז שוי גאר ניט גיבליךען פון די גזלנים. נאר ער אליןן (דהיינו דער עלצטער גזלן וואס ער האט זוי אלע אן גיירעט בעניל) מיט נאך איזיעם. איז ער איז אפ פון דעם בום און האט אויס גיקערט דעם פול פון דעם וועג. און האט פאר שפרירט דעם פול פון צדיקים אליןן. און ער איז גיגאנגען און האט זיך ווינדר גיזעצעט אויף דעם בום.

גינענפערט קער מיר אום דאס קעסטיל. וואס איר האט גירביועט בי מיר. ווארין בי זיי איז גיווען פארשריבן אויף איטיליכער גזילה. ווען סע איז גיגולט גיווארין. און בי וועמין מיהט דאס גיגולט. האט ער אים גיזאגט. איז קער מיר אום תיכף. איז וועל דיר שענ侃ען אפילו אלע אוצרות פון גזילה וואס איז האב. אביגיב מיר אויס אושובקה. האט ער אים גיזאגט. דיין תשובה איז נאך. אzo דר זאלסט גיין אין שטאט אריין און זאלסט שרייען. און זאלסט מתודה זיין איז בין דאס וואס איז האב דעומולט אויס גירופן (בעניל) און האב גימאקט כמה גזלנים. און האב גיהרגעת און גיראבענוועט כמה נפשות. אדראס איז דיין תשובה האט דער גזלן אים גיגעבן אלע אוצרות. און איז מיט אים גיגאנגען אין שטאט אריין. און האט איזוי גיטאן. האט מען דארט אין דער שטאט גיפסקייט. באשר ער האט אויס גיהרגעת איזוי פיל נפשות. על פון זאל מען אים הענגען. ?מען ידען. קלומר כדי אנדרע זאלין זיך אפ לערען. דער נאך האט ער זיך מנישב גיווען (דהיינו דער וואס האט פיר קיין כה ניט גיהאט אויף די פיס) ער וועט גיין צו די צווויי טויזנט בערג (הפל) ער זאל זעהן וואס דארט טוט זיך. האט ער זיך גישטעלט פון וויטין פון די צווויי טויזנט בערג. האט ער גיזען או סע דארטן דא כמה ופקה אלפי אלפים ורביע רכבות משפחות פון שדים. ווארין זוי זעגען פרים ורבים און האבן קינדרע איזוי ווי מעשן. און זוי זעגען זיעער פיל. און ער האט גיזען זיעער מלכות איז גיזעסן אויף א שטול וואס קיין שם ילוד אשא (קלומר קיין שם מענטש) זיצט ניט אויף איזוי א שטול. און האט גיזען ווי זי מאכין ליצנות. דער דערציילט. איז ער האט בי דעם א קינד מזיך גיווען. און דער דערציילט. ווי ער האט דעם א האנט מזיך גיווען. און דער גיוואלד גיב מיר אויס א תשובה. האט ער אים

אונ דער עלצטער גזלן (וואס ער האט עס אלין גישיקט זיינע ליט און זוי האבן זיך ניט גיקערט) האט זיך זיעער גיוואנדערט. וואס ער שיקט אלין די גזלנים. און קיינער קערט זיך ניט אום. האט ער זיך מישב גיווען און איז אלין גיגאנגען מיט דעם איזיעם וואס ער איז נאך גיבליךען בי אים. און תיכף ווי ער איז גיקומען אויף דעם וועג. (וואס דער האט דארט פארשפרירט דעם פול פון צדיקים אלין) איז ער גיווארין איז. און האט אן גיהוביין צו שרייען צום אנדרען אויף זיינע יאר און טאג. וואס ער האט גיהרגעת איזוי פיל נפשות און האט איזוי פיל גיראבעוועט. און האט גירין קברים. און האט תשובה גיטאן. און האט זיעער גורייס חרטה גיהאט. ווי ער האט גיזען (היאנו דער וואס איז גיזעסן אויף דעם בום) איז ער האט חרטה און טוט זיעער תשובה. איז ער אראפ פון דעם בום. ווי דער גזלן האט דער זעהן א מענש. האט ער אן גיהוביין צו שרייען אויף זיך. ווי איז מיר איזויס און זעיגן האב איז גיטאן. גיוואלד גיב מיר אויס א תשובה. האט ער אים

זיער) האט מען אים גיבראכט צום מלך (דהינו
דען שד וואס ער האט דאס אלץ דערצ'ילט) האט ער
דאס פאר דעם מלך אויך דערצ'ילט. האט דער
מלך גיזאנט לאו מען אום קערין דעם כח צו דעם
מלך. האט ער גיינפערט עס איז בי אונז גיווען
וואס ווינט איר. האבן זיי גיפרעט
זון. פלעט זיין שטייגער צו זיין ער זאל גיין אין
זיין וועג. און אין דער צייט פלעט ער זיך שווין
אום קערין און היינט איז שוין אלאנגע צייט
און ער איז נאך בית גיקומען. (און דאס איז אלץ
גיווען פון די שדים דער פאטער מיט דער מوطער מיט
דען זון) האט מען זיי גיבראכט צום מלך. האט
דער מלך גיהיסן או מיזאל שיקין שלוחים אין
גאר דער וועלט או מיזאל אים גיפינען. ווי דער
פאטער מיט דער מوطער זענען קרייך גיגאנגען
פון דעם מלך. האבן זיי באגענט איזעס וואס
דער איז אינעס גיגאנגען מיט זיער זון האט
ער זיי גיפרעט. וואס ווינט איר. האבן זיי אים
דערצ'ילט. האט ער זיי גיינפערט. איך וועל איך
דערצ'ילין. באשר מיר האבן גיהאט א קענפי
אוף דעם ים. וואס דארט איז גיווען אונזער
ארט. איז גיגאנגען דער מלך וואס צו אים האט
גיקערט די קענפי. און האט גיוואלט דארט בויען
פאלאץ און האט דארט שוין גיליגיט א יסוד
(דהינו א גראנט) האט איער זון גיזאנט צו מיר. איז
mir זאלין אים מזיך זיין. זענען מיר גיגאנגען און
מיר האבן אועוק גינומען דעם כח פון דעם מלך.
האט ער זיך גיפראייט מיט דאקטוריים. און זיי
האבין אים ניט גקאנט העפלין. האט ער זיך איז
גיהויבין צו פארין מיט מאכשפים. איז דארט גיווען
איין מאכשף וואס ער האט גואסט זיין משפחה
מיין משפחה האט ער ניט גואסט אייבער דעם
האט ער מיר גאר ניט גיקענט טהון. נאר זיין
משפחה האט ער גיויסט. האט ער אים זיחאפט
און ער איז אים קענה זיער (בלומר ער פיניגט אים

דערצ'ילט. ווי ער האט א פוס מזיך גיווען. און
אויז אנדערער ליאנות.
דערויל האט ער דערצ'הן. ווי פאטער און
מוחער גיינען און ווינען האט מען זיי גיפרעט
וואס ווינט איר. האבן זיי גיינפערט. זיי האבן אין
זון. פלעט זיין שטייגער צו זיין ער זאל גיין אין
זיין וועג. און אין דער צייט פלעט ער זיך שווין
אום קערין און היינט איז שוין אלאנגע צייט
און ער איז נאך בית גיקומען. (און דאס איז אלץ
גיווען פון די שדים דער פאטער מיט דער מوطער מיט
דען זון) האט מען זיי גיבראכט צום מלך. האט
דער מלך גיהיסן או מיזאל שיקין שלוחים אין
גאר דער וועלט או מיזאל אים גיפינען. ווי דער
פאטער מיט דער מוטער זענען קרייך גיגאנגען
פון דעם מלך. האבן זיי באגענט איזעס וואס
דער איז אינעס גיגאנגען מיט זיער זון האט
ער זיי גיפרעט. וואס ווינט איר. האבן זיי אים
דערצ'ילט. האט ער זיי גיינפערט. איך וועל איך
דערצ'ילין. באשר מיר האבן גיהאט א קענפי
אוף דעם ים. וואס דארט איז גיווען אונזער
ארט. איז גיגאנגען דער מלך וואס צו אים האט
גיקערט די קענפי. און האט גיוואלט דארט בויען
פאלאץ און האט דארט שוין גיליגיט א יסוד
(דהינו א גראנט) האט איער זון גיזאנט צו מיר. איז
mir זאלין אים מזיך זיין. זענען מיר גיגאנגען און
מיר האבן אועוק גינומען דעם כח פון דעם מלך.
האט ער זיך גיפראייט מיט דאקטוריים. און זיין
האבין אים ניט גקאנט העפלין. האט ער זיך איז
גיהויבין צו פארין מיט מאכשפים. איז דארט גיווען
איין מאכשף וואס ער האט גואסט זיין משפחה
מיין משפחה האט ער ניט גואסט אייבער דעם
האט ער מיר גאר ניט גיקענט טהון. נאר זיין
משפחה האט ער גיויסט. האט ער אים זיחאפט
און ער איז אים קענה זיער (בלומר ער פיניגט אים

שליח נאך אים.
האט ער זיך מישיב גיווען (דהינו דער וואס האט
קיין כח ניט גיהאט אין די פיס פריר. וואס ער האט דאס
אלץ גיעעהן) לאם איך נאך גיין. וועל איך זעהן ווי
אוזי סע גווערט פון די ליטט א וואלקין. איז ער
נאך גיגאנגען דעם שליח. און איז גיקומען צו
דער שטאט וואס דארט איז גיווען דער וואלקין.
האט ער גיפרעט די שטאט ליטט. פאר וואס
איין דאס איז זאלין וואלקין איז שטאט. האבן זיין אים
גיינפערט. דא איז שטאט איז אדרבא. קיין מאל
קיין וואלקין נישט דא. נאר פון א צייט האט אוזי
א וואלקין באדעתט די שטאט. און דער שליח
אייז גיקומען און האט גירופן דעם וואלקין. איז ער
אועוק גיגאנגען פון דארט. האט ער זיך מישיב
גיווען (דהינו דער וואס האט קיין כח ניט גיהאט אין
די פיס פריר) ער ווועט זיין נאך גיין ער זאל חערין
וואס זיין שטומען. האט ער גיהערט ווי דער שליח
האט אים גיפרעט ווי קומט עס וואס דו ביסט
דא גיווארין א וואלקין. האט ער אים גיינפערט.
איך וועל דיר דערצ'ילין א מעשה.

מען דערצ'ילט אויפֿן חסיד ר' סענְדר ער טראונְצער ז"ל או ווען ער איז מקורב גענְוֹרֶן צום הייליגּן רבִין האט ער באקְומָען איזא ברען צו עבדת השם או זיין עַחֲרִים האבן געפְּרָעָגֵט איינְער דעם אנדערן: "וְאָס הַאֲט פָּאַסִּירֶט מִיט ר' סְנָדָר ער איז דָּאָן גענְוֹעַן אַגְּרוֹיְסָעָר סְוָהָר אָוֹן פְּלוֹצְלָנוּגָא אַז ער גענְוֹרֶן אָזָא עַובְּדַת הַשְּׁמָן?"

יעַדּוּ ערְבָּה שְׁבַת גָּלִילִיק בַּיּוֹצָה אֵין דָעַר צִיִּיט וְעוֹן זִיְּנָעַ חֲבָרִים - דִי סְוָחָרִים זַעֲנָעַן גַּעֲזָעָצָן אֵין דִי גַעַשְׁעָפָטָן פָּאַגְּוָמָעָן מִיט דִי בִּזְנָעָס אַז ער שְׂוִין גַּעַגְּנָגָעָן אַגְּגָעָתוֹן מִיט דִי בְּגָדִי שְׁבַת אוֹיפֿן וּועַג צום שְׁוֹל צוֹ מַקְבֵּל זַיִן

קדושת שבת!

מיר קיינְדר ער וועלן אויך טוֹן עַפְּעָס אַקלְיִינְיקִיָּט פָּאָרָן שְׁבַת, צוּהָלְפָן אֵין שְׁטוּב פָּאָר דִי עַלְטָעָרָן עַפְּעָס מַעַר וּוּ בֵין היינְט, אַז דָעַר שְׁבַת זָאָל נִישְׁט אַרְיִינְפָּאָלָן פְּלוֹצְלִינְג. אַדְעָר זָאָגָן עַפְּעָס מַעַר תְּהִלִּים אַדְעָר לְקֻנוּי תְּפָלוֹת, אָוֹן בַּיִּתְהִבּוֹדּוֹת קָעָן מַעַן בְּעָטָן אוֹיר קדושת שבת, וּוְילִי יַעֲךָ בִּיסְעָלָע הַכְּנָה נָוָס מַעַן גַּרְיִיט זַיִק צָה, וּועַט דָעַר שְׁבַת זִיכָר צוּרִיקְצָאָלָן.

א גוֹט שְׁבַת

טִיעָרָע קִינְדָּעָר, אַיְיךְ וּוַיִּסְן וּוּלְכָעָר מַתָּנה דָעַר אוֹיבְּעָרְשָׁטָעָר גַּעַבְּט אָנוֹן יַעֲדָן וְאָאָק? דָאָס אִזְּ דָאָק דָעַר הייליגּן שְׁבַת! נָאָר וּוַיִּיל מִיר באקְומָען דִי מַתָּנה יַעֲדָע וְאָאָק קָעָן מַעַן פָּאַרְגָּעָסָן דָאָס טִיעָרְקִיָּט אָוֹן דִי חַשְׁיבָות דָעָרְפָּוֹן, דָעָרְפָּאָר דָאָרָף מַעַן זַיִק בְּסָדָר מַחְדָש זַיִן צוֹ שְׁעָצָן אָוֹן צוֹ לְעַרְנָעָן דִי חַשְׁיבָות פָּוֹן דָעַם גַּעַוְאָלְדִּינְגָן לִיכְטִיגּוֹן מַתָּנה.

בְּפָרֶט וְאָס מִיר וּוַיִּסְן פָּוֹנְעָם הייליגּן רבִין וּוְאָס עַס שְׁטִיטִיט אַיְין זַעֲרָה הקָדוֹש אָז דָעַר צְדִיק וּוּעָרָט אַנְגָּרְוָפָן 'שְׁבַת', אַיְין זִיכָר אַז מִיר קָעְנָעָן

מִיט הַתְּקָרָרוֹת צום הייליגּן רבִין שְׁפִירָן אַלְיכְּטִיגּוֹקִיָּט אַיְנָעָם שְׁבַת. מִיר וּוַיִּסְן אָז דִי עַרְשָׁטָע זַאָה בַּיִּים הייליגּן רבִין אִיז דִי עַצָּה פָּוֹן אַלְעָעָצָות 'תְּפָלָה', אַזְוִי וּוּ דִי בָּאוֹוֹאָסָטָע מַעְשָׂה וְאָס אִיז גַּעַוְעָן בַּיִּ ר', נְתַנְּן וְעוֹן ער הַאֲט גַּעַזְגָּט פָּאָר ר' נְחַמְּן טוֹלְטְשִׁינְעָר "וְאָס פָּאָרָא טָעַם הַאֲט אַסְוָה נְאַכְּדָעָם וְאָס מִשְׁרָעִיט אַגְּנָזָנָן טָאגְהַטְעַמְּנִי טָעַם סְוָכָה". אַזְוִי אָזָיק לְגַבְּיַי שְׁבַת קָודְשָׁ דָאָרְפָּן מִיד זַיִק אַנְגָּרְיִיטָן אַגְּנָצָע וְאָאָק מִיט כְּסָופִין וּגְגָעוּזִים אָוֹן מִיט תְּפָלוֹת 'רְבוּנוֹן של עַולְם הַטְּעִימָנִי טָעַם שְׁבַת קָודְשָׁ!'.

דָאָס מַאְל וּוּלְעָן מִיר כָּאָפָן אַבְּלִיק דִי הַכְּנָה צוֹ שְׁבַת בַּיִּי אַיְנָעָר פָּוֹן דִי בְּרָסְלְבָעָ חֲסִידִים אַיְן שְׁטָאָט טְרָאוֹוִיז.

!?ፌዴስ ቤት እርግዳታ

דאס איז א Kapoor פונעם ערשותן דורך פון ספר הקדוש סייפור מעשיות וואס ר' נתן
האט געדורךט.

[מִיד הַאָבֵן עַס אִיבְּרָעָקְלָאָפֶט עַס זָאַל זַיִן קְלָאָר צֹ פָאָרְשְׁטִין, פָּאָרְגָּעָס נִישְׁתָּאָז
רָאָ, נְתַנָּה אָתָ נִישְׁתָּגְעָה אַתְּ קִיְּינָן קָאָמְפִוּטָעָר, עָרָה אָתָ יְעָדָן אַיְנְצִיגָּן אָוֹת גַּעֲדָרְפֶט
קְלָעָפֶן, עַנְדְּלִיךְ צֹ
דִּי זִיגְלָעָר וּוָאָס דִּי
קִינְדָּעָר הַאָבֵן וּוָאוֹ
מַעַן לִיְגַּת אַרְיִין אַיִּן
אָוֹת נָאָכָן צְוּוִיְּטָן]
• • • • •
מְעֻשָּׂה חַמְלָן הָאַיִן גַּיוּעָן הַחֲלָס • פָּר זַיִן טָוָט
הַחֲטָן עַר גְּרוֹפִין וַיְיִיְּנִינְדָּר הָוּן זַיִן טָוָט
מַכְפָּחָה • הָוּן הַחֲטָן זַיִן גִּלְלָהָט לְוֹהָה • הָאַיִן זַיִן וְהָלִין
הָן טְרָעָנְקִין צְיִימָר • חַיל מַעְגָּט עַוּופָק וַיְיִן הָוּן חַנְדְּלִי
פְּלָנְמָות הָוּךְ • נְהָר דְּחָךְ וְהָלָט שִׁיר וְעַנְפָּן תְּמִיד לְזֹעַר
טְהָרָן • הָן לְזֹעַר טְרָעָנְקִין צְיִימָר • דְּנָעָר נְהָר הָאַיִן דְּעָר
חַכְס גִּיאַטְהָרְכָן • הָוּן הַחֲטָן גַּלְחוּט קִינְדָּר • הָוּן עַר
קְהָט גִּיאַטְהָרְכָן הָאַיִן וְוּוֹנָק עַר הַחֲטָן נִיעָט גִּיאַטְהָרְכָן גִּיאַן
פָּאָר דִּי אַוְיָגָן]

וְאֶל-מִזְבֵּחַ תָּמִיד

מעשָׁה הַמְלָאֵן הִיּוֹ גַּיוּעַן הַמְכָסָה . פֶּרֶז וַיַּן טוֹט
הַחֲטָן עַל גַּロְפִּין וַיַּיִנְדֵּל הָנוּ וַיַּהַלְלִין
מִצְפָּה . הָנוּ הַחֲטָן וַיַּהַלְלִין גִּילְגָּוֹת נְוֹתָהָה . הָנוּ וַיַּהַלְלִין
חָןָן טַלְעָנָקִין צִיִּמְרָה . קִיל מַעֲגָט עַוְקָה וַיַּן חָנוֹן חַנְדָּרִי
פְּרָנְמָוֹת הָנוּיך . נַמְלָא דָּחָב וַחֲלָט הַיְלָדָה וַעֲקָן תְּמִיד נָוֹ
טָהָן . חָן זָו טַלְעָנָקִין צִיִּמְרָה . דַעַר נַמְלָא הָנוּ דַעַר
מְכָס גִּיטָּהָלָצָן . חָנוּן הַחֲטָן גַּלְמָעוֹן קִינְדָּר . הָנוּ עַל
הַחֲטָן גִּיאַתָּהָט הָנוּין זָוָן וַחֲדָךְ עַל הַחֲטָן נִיכְטָן גִּיקְהָנָט גַּיְין
צָעָנִין הַחֲטָן עַל יוֹתָג גִּיקְהָנָט . נַמְלָא גַּיְין הַחֲטָן עַר נִיעַט
גִּיקְהָנָט . פְּלָעָגִין הָיס דִּי כְּרוֹדָרִי גִּיכְ'ן מִפְּקוֹד הָנוּ וַיַּן
פְּרָנְמָה . הָנוּ וַיַּיְהֵי הַחֲצִין הָיס הָנוּ פִּיל גִּיגְבִּין . צִוְּיָן

מעשָׁה ראמז טז גיינען לאחֶק . שר זיין טוט
האט ער גראָזין ז'יַּיְיִי קינדר לאג זיין
אטטחה . לאג האט ז'יַּאַג נוֹלָט נוֹלָט . אַג זוֹוַן זָנוֹן
לאן טרעיקן בייאָר . אַרְטַּגְּטַּעְטַּע עֲזַקְּזַיְן לאג אַדְרַיְן
סְפָרָנְתָּה מָרוֹךְ . נַלְרַדְטַּע זָנוֹט כִּיר זָעוֹהַן תָּאָרְדַּעְתַּע
טָאוֹן . אַן גַּוְּטַרְעַגְּקַן בִּיאָר . דָּעַר גָּלְךְ לְיַיְדַּעְר
חַכְּקַגְּשַׂטְמַרְבֵּן . לאג האט גַּהְיַטְקַינְרַד . לאג ער
הַלְּטַנְּגַלְטַמְטַמְטַבְּן זָיַן וְוַעַשְׂנַר הַלְּטַנְּגַלְטַמְטַמְטַבְּן גַּיְן
הַלְּטַנְּגַלְטַמְטַמְטַבְּן עַר וְוַיְקַמְטַבְּסַט . נַלְרַגְיַן הַלְּטַנְּגַלְטַמְטַמְטַבְּן עַר נְטַבְּסַט
טְסִינְיַן האט ער וְלוּיְקַמְטַבְּסַט . נַלְרַגְיַן הַלְּטַנְּגַלְטַמְטַמְטַבְּן עַר נְטַבְּסַט
זְיַקְמַט . קָזְעַנְיַן לְיַקְמַט דַּי בְּרוֹדִיר נִבְנַן טִיפְטַק אַלְזַיְן זָיַן
סְפָרָנְתָּה . לאג זָיַן הַלְּבָנָן לְיַטְקַע קָזְעַנְיַן גַּיְבַּן . בְּזַיְן

(שטייל פון תפלה ע')

די דורייטע מעשה - דער הינקדיגער (2)

- רעד האט גאנטניש גערעדען צו אים
וווי או אץ האב אוו געטען, גבר מאיר אוטס א תשובה
וואס האט מען געפֿסְפֿאַעַט אֵין שטאט אָוּרַדְעַם גָּוֹלְגָּן?
- או מזאל אטס גאנטניש טון, וויל עע האט תושבה געטען
או מיזאל אטס אינשפֿאַן אֵין תפֿיסְהָ, מען דיעו
או מיזאל אטס הענגן, מען דיעו
אי. וואס קאנט איז דער וואס האט נישט געקענטז גִּין מְאַכְּדָעַן
געאגאנגען?
- ער אווי צויריך געאגאנגען צו די פלאץ וואס די זונ און ד
לבוב טרוףיך וויך
ער אווי צויריך געאגאנגען צו די פלאץ וואו מהאט איז
באָגָלֶט
ער אווי געאגאנגען צו די צוווי טויזענט בערג
יב. וואס האט נוֹ דָּוְרָתָן גָּעוֹתָן?
די שדים וואו זי מאכן ליפֿנַּת
די שדים וואו זי פאָצְצִילַּן פָּאַר וועמען זי האַכְּן מְזַוִּי
געוען
ביידע תשבות וועגען ריכטיג
יג. פְּאַרְאָהָאָס וְמְבָאָעָהָן פָּוּן דִּי שְׂדִים גְּעוּוֹתִינְתָּן?
וויל שיין לאָגָנַּגְיָיט וואס ייְשִׁירַה זו אַי נישט געקומווע
וויל שיין וואָבָּן פְּאָלְרִין גָּאָר אַי יְעַרְעַאַךְ
יז. ווער האט געכאָפְט די זוֹ פָּוּן דִּי שְׂדִים, דער ואס אֵי
פְּאַלְלִין גָּעוֹאָזָן?
וַיְיִדְרֹאָה וְאַתְּ דָּוְרָתָן וְעַמְּדָאָה
וְוַיְיִלְלֵיָה וְעַמְּדָאָה גַּעֲבָּדִיטִי די פָּאָלָאָן
דער כישוף מאָכְּדָעַן פָּאַר דער דעם מלך ווא
טו. פְּאַרְאָהָאָס וְהַשְׁמָרָה גָּעַכְּאָפְט אָן גְּעַפְּנִיגָּט?
וְוַיְיִלְלֵיָה וְעַמְּדָאָה גַּעֲבָּדִיטִי
טו. וואס האט דָּוְרָתָן פָּוּן דִּי שְׂדִים גְּעוֹהִיסְּן אוֹ מִזְאָל טַוָּן?
וְעַרְוּוּלֵיָה וְעַמְּדָאָה גַּעֲבָּדִיטִי
אוֹ מִזְאָל צוּרִיק גַּעֲבָּדִיטִי די כָּה פָּאַר דעם מלך ווא
געבערטס די אָלָאָן
אוֹ מִזְאָל נִישְׁט צוּרִיק גַּעֲבָּדִיטִי די כָּה פָּאַר דעם מלך ווא
האט געיבורטס די פָּאָלָאָן
יז. וואס האט דער מלך פָּוּן דִּי שְׂדִים גְּעוֹהִיסְּן אוֹ מִזְאָל טַוָּן וְעַ
מְהָאָט אִים גַּעֲנַעַטְפָּרֶטֶס אָן גְּעַוְהָאָן אָן וְאַלְלָקְעָן?
דעוויל זאל מען גאנטניש טון
אוֹ מִזְאָל צוּרִיק גַּעֲבָּדִיטִי די כָּה פָּאַר דעם מלך וואָלָקְעָן
צוּרִיק גַּעֲבָּדִיטִי די כָּה פָּאַר דעם מלך וואָלָקְעָן אָן מִזְאָל אִים אַהֲרֹן בְּעַרְגָּעָן

- על בו רחם ערלינו מען שמה, האב רחקנות אויז
אוונ פְּאַרְדִּין זְקָעָן וְעַגְּן, שְׂטִיבִּי צו אָגָּוּנָר הַיְלָךְ
מיר זאלן זְכָה זִין צו צְעַבְּרָעָן אַלְעָל קְנִיטָה, אָנוֹ
זְכָה זִין צו קְוָמָעָן צו דִּי אַמְּתָעָה זְדִיקִים אוּרַךְ רָאַשְׁׂה
בְּשָׁהָא אָנוֹ זְהָבָה זִין צו זַי מִיט אָנוֹ זְכָה
זְכָה זִין צו דִּי יְנִיעָגְּעָדָאָקָעָן אָנוֹ מְפַשְּׁבָות.
mir זאלן זְכָה זִין צו מְתִיחָקִים זִין אָנוֹ מְבַטְּלָז זִין אלָע
דִּינָּים אָנוֹ מְמַשְׁךְ זִין אָרוּךְ אָנוֹ גַּטְעָתְשָׁדָה. זִין אָנוֹ
זְכָה דִּיר צו אַנְגְּרָעָעָן אָנוֹ צו זַיְסָן דִּין דֻּרְרָה גִּינְגִּיט
אָנוֹ דִּין גַּעֲנַעַטְלִיגְגָּה אָרוּךְ אָנוֹ, דַּזְּאַלְקָטְקָעָן זְקָעָגָן אָרוּךְ אָנוֹ

צו ענטפֿערן די בחינות אָנוֹ אַרְיִינְגִּין אַיְנָעָם גּוֹרָל, 72-5333-02
1-518-9149 646-518-1095

איי' אסאה'גָּה

המשך פון זיט 3

האַפְּן אַ דִּינְסְט, זָאַלְסְטּוֹ וֵיךְ נִישְׁטַ דָּאַרְפּוֹן מִיטַּ אַיר
קְרִינְגְּ!?

דָּעַר רְבִי הָאַט אַיר נִישְׁטַ גַּעֲזָגֶטְן: 'פָאַרְנוֹאָס
קְרִיגְסְטּוֹ וֵיךְ מִיטַּ דָּעַר דִּינְסְט? !' דָּעַר רְבִי הָאַט
גַּעֲזָגֶטְן: 'פָאַרְנוֹאָס הָאַסְטּוֹ נִישְׁטַ גַּעֲבָעָטָן דַּעַם
אוּבְּרִישְׁטָן!' - זָאָס אַיז דָּאָק דָּעַר עִיקָּר חַסְרוֹן.
דָּעַר רְבִי הָאַט אַנְגָּהָהָגָעָן 'פָאַרְנוֹאָס קְרִיגְסְטּוֹ וֵיךְ'
אַלְסַ אַחְשְׁרוֹן אַין תְּפָלָה.

מַעַן דָּאָק נִישְׁטַ זָאָגְן יְעַנְעָם - 'פָאַרְנוֹאָס קְרִיגְסְטּוֹ
וֵיךְ', זָאָר יוֹי קְוָמָט דָּאָס דָּעַרְצָוּן דַּו זָאַלְסְטּוֹ וֵיךְ
קְרִיגְגָּן, וּוּעָן דַּו זָאַלְסְטּ אַזְוִי בְּעַטְן דַּעַם אוּבְּרִישְׁטָן
אוּ וּוּעָן דַּו וּוּעָסְטַן הָאַבְּן אַ דִּינְסְט זָאַלְסְטּוֹ וֵיךְ נִישְׁטַ
דָּאַרְפּוֹן קְרִיגְגָּן, זָאַלְסְטּוֹ דָּאָק נִישְׁטַ גַּעֲקָוּמָעָן דָּעַרְצָוּן.
אַין יְעַרְעַז אַזְקָן וּוּסָס אַיז וּ עַפְעָס אַחְשְׁרוֹן, זָאָרָף
אַין וּוּסָן, פּוֹן וּוּאַנְעָטַן גַּעַמְטַן וֵיךְ דָּעַר חַסְרוֹן?
(איַבְּרָגָעָרְבָּעָטָן פּוֹן טֻמְםָן זְקִנִּים).

מַלְפָּד זְכוֹת אַוִּיף אִים אָנוּ מַעַן פְּרִידְזַּי וֵיךְ
מִיטַּ אִים .

פּוֹן צְאוּיִטָּן זְיִיטַן וּוּעָן טְרַעְפַּטְן מַעַן אַ
קְלִילִינָעַ אַוְמְרָעְכַּט בַּיִּ אָן עַרְלִיכְן אִיד וּוָסָ
אַיז מְקִיִּים דַּי גַּאנְצָעַ תּוֹרָה אָנוּ דִּינְסְט דַּעַם
אוּבְּרִישְׁטָן, זְיִינָעַ קִינְדָּעָר
שִׁיקְטַּעַר אַיז אַידִישַׁע

מוֹסְדּוֹת אַ.א.ו.

טוֹטַטְן מַעַן אַבְּרָעָט

גְּרִינְגְּשָׁעֶץְן אָנוּ

מַעַן מַאֲכָט אִים

אַנְגָּהָנְצָן אַוּוּקָ

אַן קִיְּין שָׁוָם לְמוֹד

זְכוֹת אָנוּ אַן קִיְּין

רְחַמְנָותָ! (שִׁיחָ שְׂרָפִי קָודְשָׁ)

אוּרִף וּוּמָעָנוּ דָּאַרְפּ מַעַן קוֹקָן גּוֹטִי?

זַיְד אַפְּרָעַדְגִּידְזַּי וּי אַזְוִי מַעֲנְטְּשָׁן פִּירְוּן זַיְד
אוּרִף, הָאַט רַי גַּעַצְיַי זַיְל אַיְנְמָאַל גַּעֲזָגֶטְן:
מַעֲנְטְּשָׁן פִּירְוּן זַיְד וּוּעָן זַיְיַי בְּאַנְגָּהָנְעָן אַ
מַחְלָל שְׁבָת א.ד.ג. זַוְכְּטַן מַעַן

אַיְן אִים פָּאַרְטַּ אַוִּיףְּ

עַפְעָס אַ נְקֹדָהְ

טוֹבָה, אָנוּ וּוּעָן

מַעַן טְרַעְפַּטְן

אַיְן אִים עַפְעָסְן

אַ נְקֹדָה טֹבָהְ

וּיְיַי לְמַשְּׁלָל אַזְוּ

עַרְמַאְכָט אַ בְּרָכָהְ

א.ד.ג. אַיְן מַעַן שְׁוִיןְ

ברען עס זאל נישט זיין נישט צו שטארק אַכְּדָעַר צו שְׁנוֹאָה, דָּאָס מִינִיט "אַיִשׁ אֲשֶׁר רֹוח בּוֹ", אַזְׂוֵי וּוְיָמָן זַעַט בַּיִּאָפְּיִיעָר, אַזְׂיֵבּ עַס קוּמֶת צו אַשְׁטָאָרְקָע וּוַיְנֵט קָעָן זַיְר דָּאָס פִּיעָר פַּאֲרָלְעָשָׂן, פּוֹן צְוּוֹיִיטָן זַיִיט קָעָן אַמְּאָל זַיִין אַשְׁוֹאָכָע פִּיעָרָל אָונֵן מִיט אַוְיַנְטָעַלְעַקְעָן מַעַן מַאֲכָן עַס זַאְלָנָאָק בְּרָעַנְעָן שְׁטָעַרְקָעָר אָונֵן זַיְק אַזְׂיִיפְּלָאָקָעָר.

אַזְׂוֵי קָעַנְעָן דִּי צְדִיקִים אַנְצִינְדָן אַונְגָעָר הָאָרֶץ עַס זַאְל בְּרָעַנְעָן מִיט דִּי רַיבְּטִיגָע מַאס, עַס זַאְל נִישְׁט זַיִין רֹוח סֻעָרָה, אָונֵן נִישְׁט צו שְׁוֹאָק וּוַיְיל דָעַר מַעַנְטָשָׂק קָעָן אַזְׂוֵי אַרְיִינְפָּאָלָן אָונֵן מַרְהָה שְׁחוֹרָה וּעְצָבוֹת.

די הַיִנְטִיגָע פִּרְשָׁה פּוֹן פְּנַחַס וּוַיְיסֵן דָאָק אלָעָא אָז פְּנַחַס אִיז אַלְלָהו הַנְּבָא, אָוִיף אִים אִיז דָא אַפְּסָוק אָז עַר הָאָט גַּעֲקָעָנְטָמָצָם זַיִן דָאָס פִּיעָר אִישׁ אַשְׁר רַכְבָּעַל סּוֹסִי אַשׁ בְּסֻעָרָה, עַר הָאָט גַּעֲקָעָנְטָמָכְנִיעַ זַיִן דָאָס פִּיעָר עַס זַאְל נִישְׁט זַיִין צו שְׁטָאָרָק.

דָעַר אַזְׂיִיפְּרָעַטְעָר זַאְל הַעֲלָפָן בְּכָח אַלְלָהו הַנְּבָא וּוּעָן מַעַן לְעַרְנְטָן דִּי פִּרְשָׁה פּוֹן פְּנַחַס, אָונֵן בְּכָח אלָעָא צְדִיקִי אַמְתָא זַאְל זַיִי קָעַנְעָן אַרְיִינְשִׁינְעָן אָונֵן אַונֵן אַרְחָם דְּקָדְשָׁה אָונֵן תְּהִירָה אָז מַעַן זַאְל זַוְחָה זַיִין צו אַגְּנָעָא שְׁמָחָה אַזְׂוֵי וּוּדָעַר אַזְׂיִיפְּרָעַטְעָר וּוַיְיל, בֵּין אַונְגָעָר הַעֲרָצָעָר וּוְעַלְן זַיְק אַנְפְּלָאָקָעָרָוּן אָונֵן אַנוּאָרָעָמָעָן מִיט אַגְּעוֹאָלְדִיגָע תְּשָׁוָהָה טְרָעָפְלוֹיוֹזִי נִישְׁט צו פִּיל אָונֵן נִישְׁט צו שְׁוֹאָה, אָונֵן דּוֹרְכָדָעָם וּוְעַלְן מִיר אַנְקָוּמָעָן צו וּוָאָס מַעַן דָאָרִי אַנְקָוּמָעָן אָונֵן זַיִן בְּשְׁמָחָה אָונֵן בְּכוֹק אַיִן בָּאַשְׁעָפָעָר אַלְעָמָל עַס זַאְל מַקִּים וּוּוְרָנוּ דָעַר פִּסּוֹק וְאַתְּמָם הַדְּבָקִים בָּה, אַלְקִיכִים חִימָס בְּלָכְם הַיּוֹם, אָמְנוּ נַצְחָסָלָה וְעַד.

חִזְקוּ וְאַמְצָאוּ, אַפְּרִילִיכָן שְׁבָת

קלענסטַע מַדְרָגוֹת דִּינְעָן דָעַם באַשְׁעָפָעָר מִיט דִּי עַצְוֹת.

אַיִן סּוֹף שִׁיחָה קְכָ"ד שְׁטִיטִיט אֹז וּוֹעֵר עַס הָאָט גַּעֲהָרֶט דָעַם רְבִּין רְעַדְן זַיְנָעַ דִּיבָרִים מִיט אַרְיִינְקִיט אָונֵן תִּמְמוֹת אָונֵן מִיט אָונֵן אַמְתָא, אַז יַעֲדָר דָבָר אַרְיִין אַיִן דִי הַעֲרָצָעָר פּוֹן דִי צְוָהָרָעָר אַזְׂוֵי וּוְיָאָפְּלָאָקָעָר מִמְשָׁ, אַז אַלְעָא אַרְוּמִיגָע זַעַנְעָן גַּעֲוָוָרָן זַיִעָר שְׁטָאָרָק צְגַעְצִוְגָן צִוְים באַשְׁעָפָעָר מִיט גָּאָר אַשְׁטָאָרָק וְאוֹנְדָעָרָלִיכָן קָשָׁר אָונֵן בְּרָעַנְעָן באַשְׁעָפָעָר.

נאָכוּ הַעֲרָן אַזְׂלָכָעַ רְיִיד הָאָט זַיְק גַּעְדָּאָכָט פָּאָר דִי צְוָהָרָעָר אֹז פּוֹן הַיִנְטִיט אָונֵן וּוַיְיטָעָר הָאָט מַעַן מַעַר נִישְׁט קִיְּין בְּחִירָה צו נִישְׁט פָּאָלְגָן, מַעַן וּוּעָט זַיְכָעָר מַוִּין זַיִן נִאנְט צָוּם באַשְׁעָפָעָר אָונֵן זַיְק גַּעַשׂ קָעָגָן קָעָגָן אַפְּטִילְוָן פּוֹן אִים, מַעַן וּוּעָט זַיְכָעָר נִישְׁט טָוּן חָס וּשְׁלָוּם קָעָגָן באַשְׁעָפָעָר סְרָצָן, וּוַיְיל דָאָס הָאָרֶץ אַזְׂוּוָאָרָן אַזְׂוֵי צְגַעְצִוְעָפָעָט צָוּם אַזְׂיִבְּעָרָשָׂטָן נִאָכוּן הַעֲרָן דִי רְיִיד. מַעַן קָעָן בְּכָלְלָן נִישְׁט אַרְזִיסְבְּרָעָנְגָעָן דִי הַתְּעוּרָרוֹת וְוָאָס מַעַן הָאָט באַקְוּמָעָן הַעֲרָגְדִּיגָע דָעַם רְבִּיןְסָ רְיִיד.

אַבְּעָר אַוְיֵךְ הַיִנְטִיט וּוֹעֵר עַס אִיז עַוְסָק אַיִן רְבִּינְסָ פְּאַרְכְּטִיגָע סְפָרִים אָונֵן עַר וּוּעָט אַרְיִינְקִוקָן מִיט אָונֵן אַמְתָא אָונֵן תִּמְמוֹת זַאְגָט רְיִיְנָה צַוְאָז זַיְק זַיְכָעָר וּוּעָט זַיְק זַיִן הָאָרֶץ זַיִעָר אַזְׂיִיפְּלָאָקָעָרָוּן צָוּם באַשְׁעָפָעָר, וּוַיְיל אַלְעָא דִּיבָרִים פּוֹן רְבִּין זַעַנְעָן וּוְיָאָפְּלָאָקָעָרָדִיגָע קוֹלָן.

אַיִן תּוֹרָה טָ' חָלֵק שְׁנִי זַאְגָט דָעַר רְבִּי אֹז דִי צְדִיקִים קָעַנְעָן אַנְשָׁטָעָלָן דָאָס פִּיעָר אָונֵן

שְׁבַת פָּרִישָׁת בֶּלֶק אֵין שָׁוֹל סֻפִּיר תְּבוּמָה שְׁנִיר שֶׁל יּוֹם הַשְׁבָּת, שְׁפָאצִירָת נַחֲמָן - אֵינָגָל וּוֹסֵס האַלְטָא אֵין זָוֶאכָּר פָּאָר זִין בֶּר מַצּוֹה - אַרְיָין אֵין שָׁוֹל מִיט צַעְקוֹנוּעַטְשָׁטָע פָּאוֹת, זִינָע אָזִיגָן האַלְבָּא פָּאָרְשָׁלָאָפָּן אוֹן פָּאָרְקָלָעָפָט, עַר עַפְנָט אָזִיךְ האַלְבָּוּעָס דָעַם סְדוֹר אוֹן גַּעֲנָעַט, מִיט אֵין אָזִיג פָּאָרְקָלָאָצָט אָזִיפָן דָאָך. עַר הַאַט נַאֲכָנִיָּט גַּעֲפּוּלָעַט צַו אַרְזִיסָּזָאָגָן אֵין זָוֶאכָּר פָּגָעָם דָאוּעָגָעָן.

באלד נאכן דאוועגען טויסך וווען אלע קינדער זאגן נאכ' תיקון הפללי זעאט ער זיך
זום טיש, געבען די קוגאל אונן איז שווין אגריטט צו עסן אונן צר'ינקן.

עַס אֵיז אָגָא שְׁנוּעָר פָּאָר דִּי קִינְדָּעָר אֲרוֹם אִים צֹו מִקְיָּמִים זִין וְאָס דָּעָר רֶבֶּי זָאָט
אַיְן תְּרַהָּ אַזְפָּרָה, וְיַאֲזָוִי מַעַן דָּאָרָף אַרְפָּהָן נְקוּדוֹת טֻבּוֹת אִינְגָּם חַבָּר אָוֹן דָּן זִין
לְכָבֵד צְבוּחָה.

אונזערע חברים ווילן לאָמֵר זען זיין זיין צערען דעם טוב
אַפְּלוֹ אַין דעם מאָדְנָעָם פֿאָסִירָאָג?

